

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

**ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ 12/27-06-2017, ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ**

ΑΠΟΦΑΣΗ 83/2017

ΘΕΜΑ : Αποδοχή ή μη γνωμοδότησης σχετικά με εμπορία πόσιμων νερών και εισήγηση προς το Δ.Σ. περί επιβολής προστίμων.

Στο Καλπάκι και στο Δημοτικό Κατάστημα Πωγωνίου, σήμερα την **27^η Ιουνίου 2017**, ημέρα **Τρίτη** και ώρα 19.00 μ.μ. , συνεδρίασε η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Πωγωνίου, μετά από γραπτή πρόσκληση του Προέδρου της, με αριθ. πρωτ. **5797/23-06-2017**, που επιδόθηκε νόμιμα στα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 του Ν. 3852/2010.

Διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι από τα **[7]** μέλη της Ο.Ε., βρέθηκαν παρόντα τα **[7]**, ήτοι:

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΕΛΩΝ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΡΟΝ
1	ΚΑΨΑΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΝΑΙ
2	ΓΙΟΥΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΜΕΛΟΣ	ΝΑΙ
3	ΚΑΚΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ	ΜΕΛΟΣ	ΝΑΙ
4	ΠΟΤΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΜΕΛΟΣ	ΝΑΙ
5	ΦΩΤΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΜΕΛΟΣ	ΝΑΙ
6	ΤΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΜΕΛΟΣ	ΝΑΙ
7	ΤΣΩΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΕΛΟΣ	ΝΑΙ

Στη συνεδρίαση παρευρίσκεται και η Διοικ. Υπάλληλος του Δήμου Μπόνια Αθανασία ως ειδικός Γραμματέας της ΟΙΚ.ΕΠ. [τήρηση πρακτικών]. Επίσης στην συζήτηση του εν λόγω θέματος παρευρέθηκε ο Προϊστάμενος Οικονομικής Υπηρεσίας Δήμου Πωγωνίου κ. Τσιμογιάννης Βασίλειος.

Ο Πρόεδρος κήρυξε την συνεδρίαση και εισηγούμενος το **1^ο θέμα** της ημερήσιας διάταξης είπε τα εξής: Με την υπ. αριθμ. **82/2017 ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ (ΑΔΑ:Ω9Ν1Ω1Ω-ΩΡ1)** απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής ανατέθηκε στο δικηγόρο κ. Κάντζιο Ιωάννη να γνωμοδοτήσει σχετικά με εμπορία πόσιμων νερών.

Ο ως άνω δικηγόρος κατέθεσε την ακόλουθη γνωμοδότηση:

Προς τον Δήμο Πωγωνίου Ν. Ιωαννίνων

Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Η

I. Σύντομο διαδικαστικό ιστορικό - Ερώτημα:

Δυνάμει της υπ' αριθμ. 82/2017 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Πωγωνίου Ν. Ιωαννίνων (ΑΔΑ: Ω9Ν1Ω1Ω-ΩΡ1), τέθηκε υπόψη μου ότι η εταιρεία «Ηπειρωτική Βιομηχανία Εμφιαλώσεων Α.Ε.», που διαθέτει μονάδα παραγωγής και εμφιάλωσης νερών και αναψυκτικών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου, στερείται της αδειας του άρθρου 12 παρ. 1 του ΒΔ 24-9/20-10-1958 (όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 άρθρ. 26 Νόμ. 1828/1989) και ενόψει τούτου, μου ζητήθηκε να γνωμοδοτήσω σχετικά με τα εξής νομικά ερωτήματα:

1) Σε περίπτωση που εταιρία εμπορίας ποσιμων νερών δεν διαθέτει την από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο άδεια, δύναται ο οικείος Δήμος να βεβαιώσει ταμειακά το αναλογούν δικαίωμα επί της ληφθείσης ποσότητας ύδατος μετά ισόποσου προστίμου και για πόσο χρονικό διάστημα;

2) Ποιο όργανο του Δήμου είναι αρμόδιο για τη λήψη της σχετικής απόφασης και με εισήγηση ποιού οργάνου θα ληφθεί η σχετική απόφαση;

3) Εάν μπορεί σήμερα ο Δήμος να επιβάλλει πρόστιμο λόγω εκπρόθεσμων δηλώσεων καταβολής δικαιώματος εμπορίας πόσιμου ύδατος για τις περιόδους 2006 - 2014 και από 2014 έως σήμερα.

Επί των ερωτημάτων αυτών επάγομαι τα ακόλουθα:

II. Σχετικό νομικό πλαίσιο:

Το άρθρο 12 του ΒΔ 24-9/20-10-1958, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 άρθρ. 26 Νόμ. 1828/1989 και ισχύει σήμερα, ορίζει:

«1. Η εμπορία των ποσίων ιαματικών ή μη ιαματικών νερών που διατίθενται είτε σε φυσική κατάσταση είτε με ανάμειξη με χημικές ή άλλες ουσίες ή χυμούς και με οποιαδήποτε ονομασία, κατάσταση και συσκευασία, επιτρέπεται **μόνον έπειτα από άδεια, που χορηγείται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται τα νερά, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου.** Στην απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μετά προηγούμενη γνώμη του προϊσταμένου της υγειονομικής υπηρεσίας του νομού για την καταλληλότητα του νερού, προσδιορίζεται και η χρονική διάρκεια της άδειας. (Η παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 26 Νόμ. 1828/1989, ΦΕΚ Α` 2).

2.....

3. Ο τυγχάνων της κατά την προηγούμενη παράγραφον αδειας υποχρεούται:

α) Να τηρή τους να τα τας κειμένας διατάξεις όρους τους διαφαλίζονται την γνησιότητα και υγιεινήν κατάστασιν των υδάτων,

"β. Να καταβάλει υπέρ του δήμου δικαίωμα, το οποίο καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου σε ποσοστό από 1,5 τοις χιλίοις έως 3 τοις χιλίοις και 1,5 τοις χιλίοις έως 2 τοις χιλίοις, όταν γίνεται πρόσμιξη του νερού με χυμούς, υπολογιζόμενο αυτό επί της συνολικής αξίας των αντίστοιχων πωλήσεων, όπως προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία που τηρούνται στην επιχείρηση και τα αποτελέσματα τυχόν διενεργηθέντων σχετικών ελέγχων από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα. Όταν το νερό που διατίθεται ανήκει στο δήμο, το ανωτέρω ποσοστό καθορίζεται ελεύθερα από το δημοτικό συμβούλιο". [Σημείωση: Η περιπτ. β`, που είχε αντικατασταθεί με την παρ. 1 του άρθρ. 14 Νόμ. 1518/1985 (ΦΕΚ Α` 30), με την παρ. 3 του άρθρ. 26 Νόμ. 1828/1989, ΦΕΚ Α` 2 και με την παρ. 14 του άρθρου 57 του Ν. 2218/1994 (Α 90), και το τελευταίο εδάφιο της περ. β` είχε προστεθεί με την παρ. 4 άρθρ. 29 Ν. 3448/2006, ΦΕΚ Α 57/15.3.2006, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.1 του άρθρου 23 του Ν. 4255/2014 (ΦΕΚ Α` 89/11.04.2014)]

και "γ) Να υποβάλει, εντός είκοσι ημερών από τη λήξη κάθε μήνα, δήλωση, με την οποία βεβαιώνεται η αξία των πωλήσεων του προηγούμενου μήνα, όπως προκύπτει από τα βιβλία και στοιχεία της επιχείρησης. Στη δήλωση υποχρεωτικά αναγράφεται η επωνυμία και η διεύθυνση της επιχείρησης, ο αριθμός φορολογικού της μητρώου, ο μήνας στον οποίο αφορά η δήλωση, η συνολική αξία των αντίστοιχων πωλήσεων επί της οποίας υπολογίζεται το δικαίωμα, καθώς και το ύψος του δικαιώματος. Το δικαίωμα καταβάλλεται στο ταμείο του δήμου κάθε μήνα κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης. Η δήλωση υποβάλλεται στο δήμο ανεξαρτήτως της ύπαρξης ή μη πωλήσεων κατά τον προηγούμενο μήνα. Επί μη υποβολής δήλωσης ή επί εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης, στις περιπτώσεις που δεν προκύπτει υποχρέωση καταβολής του δικαιώματος λόγω μηδενικών πωλήσεων, επιβάλλεται πρόστιμο εκατό (100) ευρώ, αφού διαπιστωθεί από το δήμο η ανυπαρξία της οφειλής". [Σημείωση: Η εντός " " περίπτωση γ` αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 2 του άρθρου 23 του Ν. 4255/2014 (ΦΕΚ Α` 89/11.04.2014)]

4. Ο παραβαίνων τας διατάξεις τας διατάξεις των περιπτώσεων α` και γ` της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται δια ποινής φυλακίσεως μέχρι τριών μηνών ή χρηματικής ποινής μέχρις 100.000 δραχμών ή και δι` αμφοτέρων των ποινών τούτων. Επί τελεσιδίκου καταδίκης του τυχόντος αδειας, το δημοτικόν ή κοινοτικόν συμβούλιον δικαιούται εις ανάκλησιν της αδειας.

5.....

6. **Όστις, άνευ αδειας, προβαίνει εις εμπορίαν των κατά την παρ. 1 υδάτων,** τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών και εν υποτροπή δια φυλακίσεως τουλάχιστον έξι μηνών, **καταλογιζόμενου δι` αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου εις βάρος αυτού του αναλογούντος δικαιώματος επί της ληφθείσης ποσότητας ύδατος μετά ισοπόσου προστίμου.**

7.....8.....».

Πριν την τροποποίηση – αντικατάσταση με την παρ.1 και παρ. 2 του άρθρου 23 του Ν. 4255/2014 (ΦΕΚ Α` 89/11.04.2014), η παραπάνω διάταξη είχε το εξής περιεχόμενο:

«3. Ο τυγχάνων της κατά την προηγούμενη παράγραφον αδειας υποχρεούται:

α) Να τηρή τους κατά τας κειμένας διατάξεις όρους τους διασφαλίζοντας την γνησιότητα και υγιεινήν κατάστασιν των υδάτων,

β) Να καταβάλλει υπέρ του δήμου ή της κοινότητας δικαίωμα που καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου από 0.30 έως 0,60 δραχ. ανά λίτρο νερού και από 0.30 έως 0.50 δραχ. όταν γίνεται πρόσμιξη του νερού με χυμούς. Όταν το νερό που διατίθεται ανήκει σε δήμους και κοινότητες το δικαίωμα καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. [Η περιπτ. β', που είχε αντικατασταθεί με την παρ. 1 του άρθρ. 14 Νόμ. 1518/1985 (ΦΕΚ Α` 30) και με την παρ. 3 του άρθρ. 26 Νόμ. 1828/1989, ΦΕΚ Α` 2, αντικαταστάθηκε στην συνέχεια ως άνω με την παρ. 14 του άρθρου 57 του Ν. 2218/1994 (Α 90).]. Ύστερα από απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, τα ποσά αυτά μπορούν να αναπροσαρμόζονται, εφόσον μεταβληθούν σημαντικά, για οποιονδήποτε λόγο, τα στοιχεία, με βάση τα οποία διαμορφώθηκαν. (Το τελευταίο εδάφιο της περ.β' προστέθηκε με την παρ. 4 άρθρ. 29 Ν. 3448/2006, ΦΕΚ Α 57/15.3.2006).

και γ) να εκδίδη εις πάσαν περίπτωση, το κατά τας διατάξεις του π.δ. 99/1977 "περί Κώδικος Φορολογικών Στοιχείων "οριζόμενον δελτίον αποστολής, εις τριπλούν, το ένα αντίτυπον του οποίου συνοδεύει το μεταφερόμενον ύδωρ μέχρι του τόπου προορισμού και παραδίδεται εις τον παραλήπτην, το έτερον αποστέλλεται εντός δέκα ημερών από της εκδόσεώς του εις το οικείον δήμον ή κοινότητα και το τρίτον παραμένει εις το στέλεχος. Το αντιστοιχούν εις την ληφθείσαν ποσότητα ύδατος ποσόν του δικαιώματος καταβάλλεται υπό του υπόχρεου εις το οικείον δημοτικόν ή κοινοτικόν ταμείον εντός του πρώτου δεκαημέρου του επομένου από της λήψεως του ύδατος μηνός, αποστελλομένου άμα υπό του εις τον δήμον ή την κοινότητα του σχετικού γραμματίου εισπράξεως. **Εν περιπτώσει μη καταβολής ή ελλιπούς ή εκπροθέσμου καταβολής του δικαιώματος καταλογίζεται εις βάρος του υποχρέου, δι' αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, το αναλογούν δικαίωμα επί της ληφθείσης ποσότητας ύδατος μετά ισόποσου προστίμου.** Η δημοτική ή κοινοτική αρχή δικαιούται εις έλεγχο της κανονικής εκδόσεως των δελτίων αποστολής και αποδόσεως του τέλους. Το κατά τα ανωτέρω δικαίωμα δύναται να αυξάνεται δια κοινής αποφάσεως των Υπουργών Εσωτερικών και Εμπορίου δημοσιευομένης δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.».

Η παραπάνω διάταξη ίσχυσε μέχρι 10-4-2014 (άρθρο 34 Ν. 4255/2014).

Σημειωτέον ότι στην εισηγητική έκθεση του παραπάνω ν. 1828/1989, που τροποποίησε το άρθρο 12 του β.δ. της 24/9-20/10/1958, αναφέρονται τα εξής:

«Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 δίνεται αποκλειστική αρμοδιότητα στους δήμους και τις κοινότητες να χορηγούν την άδεια και να επιβάλλουν το δικαίωμα εμπορίας σε όλα τα πόσιμα ιαματικά ή μη νερά που βρίσκονται στην περιφέρειά τους και ανήκουν τόσο σ' αυτούς όσο και σε ιδιώτες ή άλλα νομικά πρόσωπα, ενώ μέχρι σήμερα είχαν τη δυνατότητα να επιβάλλουν το παραπάνω δικαίωμα μόνο για τα νερά που ανήκουν στην κυριότητά τους. Η παραπάνω ρύθμιση επιβλήθηκε κυρίως για τη θεραπεία του αθέμιτου ανταγωνισμού που έχει δημιουργηθεί μεταξύ των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την εμπορία νερού. Με το υπάρχον καθεστώς οι μεν επιχειρήσεις που προμηθεύονται το νερό από τους δήμους και τις κοινότητες επιβαρύνονται με το ανωτέρω δικαίωμα, οι δε επιχειρήσεις που προμηθεύονται το νερό από ιδιωτικά νερά ή από επιχειρήσεις ύδρευσης-αποχέτευσης (Ε.Υ.Δ.Α.Π., δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης) έχουν μικρότερη επιβάρυνση, λόγω της διαφοράς της τιμής του νερού και μη καταβολής του δικαιώματος και κατά συνέπεια έχουν μικρότερο κόστος. Για τον ίδιο λόγο με την προτεινόμενη διάταξη καθορίζεται σταθερό, το δικαίωμα εμπορίας για όλη τη χώρα».

Εξάλλου, οι παραπάνω διατάξεις του ν. 1828/1989 (παρ. 1-3 του άρθρου 26) εντάσσονται στο πλαίσιο του ν. 1739/1987 «Διαχείριση των υδατικών πόρων» (Α` 201), ο οποίος, συμπορευόμενος προς την συνταγματική διάταξη του άρθρου 18 καθώς και του άρθρου 24 παρ. 1 του Συντάγματος, που καθιερώνει κοινωνικό δικαίωμα της χρήσεως του περιβάλλοντος, ορίζει ότι «το νερό αποτελεί φυσικό αγαθό για την ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών» (άρθρο 2 παρ. 1).

III. Επί των τεθέντων ερωτημάτων:

1. Επί του πρώτου ερωτήματος:

Α. Αρχικά, θα πρέπει να τονιστεί ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, το δικαίωμα εμπορίας πόσιμου ύδατος, που επιβάλλεται με βάση το προαναφερόμενο άρθρο 12 του β.δ. της 24/9-20/10/1958, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 1828/1989 και ισχύει σήμερα, **έχει το χαρακτήρα φόρου**, του οποίου το υποκείμενο, η κατηγορία των συναλλαγών στις οποίες επιβάλλεται και ο συντελεστής καθορίζεται από τον τυπικό αυτό νόμο, σύμφωνα με το άρθρο 78 παρ. 1 του Συντάγματος. (ΣτΕ 1181/2014 Ολομέλεια, 3169/2010, 1743/2004, 2543/2004 7μ.).

Ο φόρος αυτός επιτρεπώς επιβάλλεται υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητα στην περιφέρειά τους, ενόψει της παρ. 6 του άρθρου 102 του Συντάγματος. Η επιβολή του φόρου αυτού στο ύψος που έχει επιβληθεί δεν παραβιάζει ούτε την αρχή που καθιερώνεται με την παρ. 5 του άρθρου 4 του Συντάγματος, από την άποψη της επιβολής του στο ίδιο ύψος τόσο στις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν νερό προερχόμενο από δημοτικές ή

κοινοτικές πηγές, οι οποίες υπέκειντο, κατά τα προ του ν. 1828/1989 ισχύοντα, μόνο αυτές, στο ως άνω δικαίωμα, ήδη δε, και με τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού, υπόκεινται στο εν λόγω δικαίωμα, όσο και στις επιχειρήσεις, οι οποίες αντλούν το νερό που χρησιμοποιούν από ιδιωτικές γεωτρήσεις, εξομοιούμενες ως προς το σχετικό οικονομικό βάρος με τις πρώτες, απόκειται δε στις επιχειρήσεις να κρίνουν και να αποφασίσουν αν θα χρησιμοποιούν νερό από δημοτικές ή κοινοτικές πηγές καταβάλλοντας το σχετικό τίμημα ή νερό από ιδιωτικές γεωτρήσεις αναλαμβάνοντας το κόστος είτε αγοράς του απαιτούμενου ακινήτου και κατασκευής και λειτουργίας των αναγκαίων εγκαταστάσεων είτε της αγοράς νερού από άλλους ιδιώτες. Με τα δεδομένα αυτά η εξομοίωση των παραπάνω δύο κατηγοριών επιχειρήσεων δεν είναι αυθαίρετη και η ως άνω ρύθμιση του ν. 1828/1989, κατά την οποία το σχετικό δικαίωμα επιβάλλεται σε όλες αδιακρίτως τις επιχειρήσεις που εμπορεύονται πόσιμο νερό βάσει του γενικού και αντικειμενικού αυτού κριτηρίου (της εμπορίας ποσίου ύδατος) δεν παραβιάζει ούτε τη συνταγματική αρχή της ισότητας, ούτε την κατοχυρωμένη από το άρθρο 5 του Συντάγματος αρχή της οικονομικής ελευθερίας. (ΣΤΕ 1743/2004, 2543/2004 7μ.).

Β. Από την άλλη, ρητά αναφέρεται στην διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ΒΔ 24-9/20-10-1958 (όπως τούτη αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 26 Ν. 1828/1989) ότι η εμπορία των ποσίων ή μη ιαματικών νερών, **επιτρέπεται μόνο έπειτα από άδεια, που χορηγείται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του οικείου Δήμου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται τα νερά, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου επιτηδευματία**. Ας σημειωθεί ότι στην παραπάνω απόφαση του δημοτικού συμβουλίου περί χορήγησης άδειας προσδιορίζεται και η χρονική διάρκεια αυτής.

Περαιτέρω, ρητά το άρθρο 12 παρ.6 του ΒΔ 24-9/20-10-1958 ορίζει ότι σε περίπτωση που ο επιτηδευματίας προβαίνει σε εμπορία ύδατος χωρίς την παραπάνω άδεια του Δήμου, τότε, πέραν των προβλεπόμενων ποινικών κυρώσεων, **του καταλογίζεται με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου σε βάρος του, το αναλογούν δικαίωμα επί της ληφθείσης ποσότητας ύδατος μετά ισόποσου προστίμου**.

Συνεπώς, στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι η εταιρεία «Ηπειρωτική Βιομηχανία Εμφιαλώσεων Α.Ε.», που διαθέτει μονάδα παραγωγής και εμφιάλωσης νερών και αναψυκτικών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Πωγωνίου, στερείται της απαιτούμενης από τον νόμο άδειας του άρθρου 12 παρ. 1 του ΒΔ 24-9/20-10-1958, **τότε θα πρέπει να της καταλογιστεί σε βάρος της το αναλογούν δικαίωμα επί της ληφθείσης ποσότητας ύδατος μετά ισόποσου προστίμου**.

Όσον αφορά την **χρονική περίοδο** για την οποία πρέπει να καταλογιστεί το ανωτέρω αναλογούν δικαίωμα μαζί με το αντίστοιχο ισόποσο πρόστιμο, λεκτέα τα ακόλουθα:

Το άρθρο 32 του Ν. 4304/2014 ορίζει: «**Χρηματικές αξιώσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που αφορούν σε απόδοση φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών και προκύπτουν εξαιτίας μη υποβολής από τους υπόχρεους των αναγκαίων στοιχείων για τη βεβαίωσή τους ή υποβολής ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων ή λανθασμένα βεβαιωμένων οφειλών, βεβαιώνονται σε βάρος των υπόχρεων εντός εικοσαετίας από τη λήξη του οικονομικού έτους που δημιουργήθηκε η σχετική υποχρέωση προς καταβολή τους, χωρίς την επιβολή προσαυξήσεων.**»

Σύμφωνα δε με το άρθρο 89 του Ν. 4307/14 (ΦΕΚ 246/15.11.2014 τεύχος Α'), το προαναφερόμενο άρθρο 32 του ν. 4304/2014 ισχύει από τις 23-10-2014 και μετά.

Ας σημειωθεί ότι η παραπάνω διάταξη του άρθρου 32 του Ν. 4304/2014 περί 20ετούς παραγραφής ουσιαστικά αντικατέστησε την προβλεπόμενη στη παρ. 1 του άρθρου 2 του Α.Ν. 344/1968 πενταετή αποσβεστική προθεσμία του δικαιώματος του οικείου ΟΤΑ. α' βαθμού προς βεβαίωση φόρων, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών κλπ.

Ωστόσο, όπως έχει ad hoc κριθεί με την υπ' αριθμ. 141/2015 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η προβλεπόμενη στη παρ. 1 του άρθρου 2 του α.ν. 344/1969 πενταετής αποσβεστική προθεσμία του δικαιώματος του οικείου ΟΤΑ. α' βαθμού προς βεβαίωση των εσόδων του, που είχε συμπληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος του άρθρου 32 του ν. 4304/2014 (23-10-2014) και αφορούσε αποκλειστικά και μόνο τις σε αυτό αναφερόμενες περιπτώσεις **δεν δύναται, πλέον, να αναβιώσει** και να συμπληρωθεί κατά τους ορισμούς του νέου ως άνω νόμου. Τουτέστιν, στο άρθρο 32 του ν. 4304/2014 εμπίπτουν οι χρηματικές αξιώσεις των ΟΤΑ που αφορούν σε απόδοση φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών και προκύπτουν από τις περιπτώσεις της μη υποβολής από τους υπόχρεους των αναγκαίων στοιχείων για τη βεβαίωσή τους (όπως εν προκειμένω αφού η ανωτέρω εταιρεία εμφιάλωσης δεν υπέβαλλε την απαιτούμενη από το νόμο αίτηση για την χορήγηση της άδειας του άρθρου 12 παρ. 1 του ΒΔ 24-9/20-10-1958 (όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 26 Ν. 1828/1989) **και οι οποίες ήταν «ζώσες» κατά την 23η-10-2014, δηλ. όσες είχαν γεννηθεί προ πενταετίας, ήτοι από 24-10-2009 και μετά**.

Άλλωστε, **παρόμοια θέση έχει υιοθετήσει και το Συμβούλιο της Επικρατείας (ιδ. ενδεικτικά την υπ' αριθμ. 3174/2014 απόφαση της Ολομελείας αυτού)**, σύμφωνα με το οποίο

διάταξη νόμου περί «παρατάσεως», του χρόνου παραγραφής φορολογικών αξιώσεων οι οποίες ήταν ήδη παραγεγραμμένες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού και των οποίων η έναρξη της παραγραφής είναι προγενέστερη του προηγούμενου της δημοσιεύσεως οικονομικού έτους, είναι ανίσχυρη ως αντικείμενη στις διατάξεις 78 παρ. 2 του Συντάγματος και στις συνταγματικές αρχές της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της εμπιστοσύνης.

Με βάση λοιπόν τα ανωτέρω, στην προκειμένη περίπτωση **ο Δήμος Πωγωνίου μπορεί να καταλογίσει σε βάρος της ανωτέρω εταιρείας το ανωτέρω αναλογούν δικαίωμα μαζί με το αντίστοιχο ισόποσο πρόστιμο για το διάστημα από 24-10-2009 μέχρι σήμερα.**

2. Επί του δεύτερου ερωτήματος:

Σχετικά δε με το όργανο του Δήμου, που είναι αρμόδιο για τη λήψη της σχετικής απόφασης περί επιβολής του ανωτέρω αναλογούντος δικαιώματος μαζί με το αντίστοιχο ισόποσο πρόστιμο, τούτο είναι **το Δημοτικό Συμβούλιο** του οικείου Δήμου, όπως ρητά προκύπτει από την αδιάστικτη διατύπωση της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 12 παρ. 1 του ΒΔ 24-9/20-10-1958.

Και για την λήψη της σχετικής απόφασης, **προς το Δημοτικό Συμβούλιο εισηγείται η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου**, δυνάμει της διάταξης της παρ. 1 περ. ζ' του άρθρου 72 Ν. 3852/10, το οποίο ορίζει: «1. Η οικονομική επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου. Ειδικότερα έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α).....βζ) εισηγείται προς το δημοτικό συμβούλιο την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών».

3. Επί του τρίτου ερωτήματος:

Σχετικά με το εάν μπορεί σήμερα ο Δήμος να επιβάλλει πρόστιμο λόγω εκπρόθεσμων δηλώσεων καταβολής δικαιώματος εμπορίας πόσιμου ύδατος για τις περιόδους 2006 - 2014 και από 2014 έως σήμερα, λεκτέα τα ακόλουθα:

Από την γραμματική ερμηνεία της διάταξης της παρ. 1 και 2 του άρθρου 23 του Ν.4255/2014 (ΦΕΚ Α` 89/11.04.2014), που αντικατέστησε από 11-4-2014 και μετά (άρθρο 34 Ν. 4255/2014) τις περ. β' και γ' της παρ. 3 του άρθρου 12 του ΒΔ 24-9/20-10-1958 προκύπτει ότι **από 11-4-2014 μέχρι σήμερα σε περιπτώσεις εκπροθέσμου υποβολής δηλώσεων πωλήσεων εκ μέρους των εταιρειών εμφιάλωσης και εμπορίας ύδατος, ο οικείος Δήμος δεν δύναται πλέον να επιβάλλει το σχετικό πρόστιμο** (παρά μόνο σε αποδεδειγμένα διαπιστωμένες μηδενικές πωλήσεις πρόστιμο 100 €).

Αντίθετα, **για το προ της 11^{ης} -4-2014 χρονικό διάστημα** (ήτοι πριν την θέση σε ισχύ της παρ. 1 και 2 του άρθρου 23 του Ν. 4255/2014), κατά την άποψή μου, **ο οικείος Δήμος δύναται σε βάρος του υπόχρεου να επιβάλλει, σε περίπτωση μη καταβολής ή ελλιπούς ή εκπροθέσμου καταβολής του δικαιώματος εμπορίας ποσιμου ύδατος, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, το αναλογούν δικαίωμα επί της ληφθείσας ποσότητας ύδατος μετά ισόποσου προστίμου**. Τούτο διότι κρίσιμος χρόνος για την επιβολή του επίμαχου προστίμου είναι η τέλεση της παράβασης και οι κυρώσεις επ' αυτής καθορίζονται με βάση το κανονιστικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο τέλεσης της παράβασης.

Άλλωστε, το άρθρο 34 του Ν. 4255/2014 ορίζει ότι η ισχύς του εν λόγω νόμου αρχίζει από την δημοσίευση του στο ΦΕΚ (που έλαβε χώρα στις 11-4-2014), χωρίς να προσδίδει αναδρομική ισχύ στην παρ. 1 και 2 του άρθρου 23 του Ν.4255/2014, ενώ αν ο νομοθέτης ήθελε το αντίθετο (ήτοι ότι η νέα διάταξη περί μη επιβολής προστίμου να ισχύσει και αναδρομικά, δηλ. και για το προ της 11ης-4-2014 χρονικό διάστημα) θα όριζε τούτο ρητά.

Συνεπώς, κατά την γνώμη μου, **ο Δήμος δύναται να επιβάλλει το παραπάνω πρόστιμο μόνο για το προ της 11^{ης} -4-2014 χρονικό διάστημα, τηρούμενων ωστόσο των όσων αναφέρω ανωτέρω υπό το πρώτο ερώτημα σχετικά με τον χρόνο παραγραφής (δηλ. για το διάστημα από 24-10-2009 μέχρι 10-4-2014).**

Ιωάννινα, 23-6-2017
Ο γνωμοδοτών Δικηγόρος
Ιωάννης Θ. Κάντζιος

Στη συνέχεια θέτει υπόψη της Ο.Ε. το υπ. αρ. 5908/27-06-2017 έγγραφο της Οικονομικής Υπηρεσίας του Δήμου Πωγωνίου σχετικά με το ανωτέρω θέμα το οποίο έχει ως εξής:

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

Καλπάκι: 27/06/2017

**ΔΗΜΟΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ**

Ταχ Διευθ: Καλπάκι

Ταχ Κωδ: 440 04

Αριθμ. Πρωτ: 5908

**ΠΡΟΣ:
ΠΡΟΕΔΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ
ΔΗΜΑΡΧΟ ΚΩΝ/ΝΟ ΚΑΨΑΛΗ****Εισήγηση Επιβολής προστίμων: α) λόγω μη κατοχής άδειας εμπορίας πόσιμου ύδατος & β) λόγω εκπρόθεσμης δήλωσης καταβολής δικαιώματος εμπορίας πόσιμου ύδατος.**Σχετ: 1) άρθρο 12 του Β.Δ. 24-9/20-10-1958 &
2) 23/6/2017 γνωμοδότηση νομικού

Σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ.1 του ΒΔ 24-9/20-10-1958 Η εμπορία των ποσίων ή μη ιαματικών νερών, που διατίθενται είτε σε φυσική κατάσταση είτε με ανάμειξη με χημικές ή άλλες ουσίες ή χυμούς και με οποιαδήποτε ονομασία, κατάσταση και συσκευασία, επιτρέπεται **μόνο έπειτα από άδεια**, που χορηγείται με **απόφαση του δημοτικού συμβουλίου**, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται τα νερά, ύστερα από έγκριση του ενδιαφερομένου. Στην απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μετά από προηγούμενη γνώμη του προϊσταμένου της υγειονομικής υπηρεσίας του νομού, για την καταλληλότητα του νερού, προσδιορίζεται και η χρονική διάρκεια της άδειας.

Στην παρ.6 του ίδιου Β.Δ. επίσης ορίζεται: 'Όποιος, άνευ άδειας προβαίνει σε εμπορία των κατά την παράγραφο 1 υδάτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και σε περίπτωση υποτροπής με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών, ενώ παράλληλα του καταλογίζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου σε βάρος του, του αναλογούντος δικαιώματος επί της ληφθείσης ποσότητας ύδατος μετά ισόποσου προστίμου.

Με το αρ.πρ:134/8-6-2017 έγγραφο της Γεν.Δ/νσης Δημοσ/κών Ελέγχων, Περιφ/κό γραφείο Δημοσ/κού Ελέγχου Ηπείρου μας ζητήθηκε η άδεια εμπορίας ύδατος της Επιχείρησης «Ηπειρωτική Βιομηχανία Εμφιαλώσεων Α.Ε.». Μετά από έρευνα στο Αρχείο του Δήμου δεν βρέθηκε σχετική άδεια της ανωτέρω επιχείρησης.

Με την 23-6-2017 γνωμοδότησή του ο δικηγόρος κος Κάντζιος Ιωάννης αναφέρει ότι μπορεί να επιβληθεί σε βάρος της ανωτέρω εταιρείας ισόποσο πρόστιμο με το αναλογούν δικαίωμα της ληφθείσης ποσότητας ύδατος για το διάστημα από 24/10/2009 (πέντε έτη πρό της ισχύος του άρθρου 32 Ν.4304/2017 στις 23/10/2014) έως σήμερα.

Δεδομένου ότι οι δηλωθείσες ποσότητες της επιχείρησης από τις 24/10/2009 έως και την 26/6/2017 ανέρχονται στο ποσό των **974.863,41€** (συμπεριλαμβανομένης και της από 23/5/2017 συμπληρωματικής δήλωσης για την περίοδο από 1/1/2011 έως 10/4/2014) αυτό το ποσό θα πρέπει να επιβληθεί ως **πρόστιμο για το γεγονός της απουσίας σχετικής άδειας εμπορίας** .

Στην παρ.3 του άρθρου 12 του ΒΔ 24-9/20-10-1958 (πρίν την τροποποίηση - αντικατάσταση με την παρ 1 και παρ. 2 του άρθρου 23 του Ν.4255/2014) μεταξύ άλλων αναγράφεται: να εκδίδη εις πάσαν περίπτωση, το κατά τας διατάξεις του Π.Δ/τος 99/77 "περί Κώδικος Φορολογικών Στοιχείων" οριζόμενο δελτίον αποστολής εις τριπλούν, το έν αντίτυπον του οποίου συνοδεύει το μεταφερόμενον ύδωρ μέχρι του τόπου προορισμού και παραδίδεται εις τον φορολήπτην, το έτερον αποστέλλεται εντός δέκα ημερών από της εκδόσεώς του εις τον οικείον δήμον ή κοινότητα και το τρίτο παραμένει εις το στέλεχος. Το αντιστοιχούν εις την ληφθείσαν ποσότητα ύδατος ποσόν του δικαιώματος καταβάλλεται υπό του υποχρέου εις το οικείον δημοτικόν ή κοινοτικόν ταμείον εντός του πρώτου δεκαημέρου του επομένου από της λήψεως του ύδατος μηνός, αποστελλομένου άμα υπό τούτου εις τον δήμον ή την κοινότητα του σχετικού γραμματίου εισπράξεως. Εν περιπτώσει μη καταβολής ή ελλιπούς ή εκπροθέσμου καταβολής του δικαιώματος καταλογίζεται εις βάρος του υποχρέου, δι αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, το αναλογούν δικαίωμα επί της ληφθείσης ποσότητας ύδατος μετά ισόποσου προστίμου. Η δημοτική ή κοινοτική αρχή δικαιούται εις έλεγchon της κανονικής εκδόσεως των δελτίων αποστολής και αποδόσεως του τέλους. Το κατά τα ανωτέρω δικαίωμα δύναται να αυξάνεται δια κοινής αποφάσεως των Υπουργών Εσωτερικών και Εμπορίου δημοσιευομένης δια της εφημερίδος της κυβερνήσεως.

Στην γνωμοδότησή του την 23-6-2017 ο δικηγόρος κος Κάντζιος Ιωάννης αναφέρει ότι μπορεί να επιβληθεί σε βάρος της ανωτέρω εταιρείας ισόποσο πρόστιμο με το αναλογούν δικαίωμα της ληφθείσης ποσότητας ύδατος για το διάστημα από 24/10/2009 (πέντε έτη πρό της ισχύος του άρθρου

32 Ν.4304/2017 στις 23/10/2014) έως 30/11/2011 (διάστημα κατά το οποίο υποβάλλονταν εκπρόθεσμες δηλώσεις).

Δεδομένου ότι οι εκπρόθεσμες δηλωθείσες ποσότητες της επιχείρησης από τις 24/10/2009 έως και την 30/11/2011 ανέρχονται στο ποσό των **737.438,68€** (συμπεριλαμβανομένης και της από 23/5/2017 συμπληρωματικής δήλωσης για την περίοδο από 1/1/2011 έως 10/4/2014) αυτό το ποσό θα πρέπει να επιβληθεί ως **πρόστιμο** για το γεγονός των **εκπροθέσμων δηλώσεων καταβολής δικαιώματος εμπορίας πόσιμου ύδατος**.

Συνοψίζοντας όλα τα ανωτέρω θα πρέπει να επιβληθούν πρόστιμα για:

Α) το γεγονός της μη ύπαρξης άδειας εμπορίας ύδατος ποσό 974.863,41€ &

Β) το γεγονός των εκπροθέσμων δηλώσεων καταβολής δικαιώματος εμπορίας πόσιμου ύδατος ποσό 737.438,68€.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΟΙΚ.ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΣΙΜΟΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Τέλος ο Πρόεδρος έκανε λεπτομερή αναφορά επί του θέματος και προτείνει α) να γίνει αποδοχή της ανωτέρω γνωμοδότησης ως έχει, β) ομοίως και της εισήγησης της Οικονομικής Υπηρεσίας του Δήμου Πωγωνίου ως έχει και να εισηγηθεί στο Δημοτικό Συμβούλιο για την επιβολή των ανωτέρω προστίμων.

Η Οικονομική Επιτροπή μετά από διαλογική συζήτηση και αφού έλαβε υπόψη της:

- τις διατάξεις της παρ. 1 περ. ιδ & περ.ζ' του άρθρου 72 του Ν.3852/10 (ΦΕΚ87/Α'/07.06.2010),
- τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 72 του Ν.3852/10 (ΦΕΚ 87/Α'/07.06.2010),
- την από **23-06-2017 Γνωμοδότηση του δικηγόρου κ. Κάντζιου Ιωάννη**.
- την υπ. αρ. **82/2017 ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ(ΑΔΑ:Ω9Ν1Ω1Ω-ΩΡ1) απόφαση της Ο.Ε.** με θέμα «ανάθεση ορισμού πληρεξούσιου Δικηγόρου για σύνταξη γνωμοδότησης σχετικά με εμπορία πόσιμων νερών».
- Το υπ. αρ.**5908/27-06-2017** έγγραφο της Οικονομικής Υπηρεσίας του Δήμου Πωγωνίου με θέμα « Εισήγηση Επιβολής προστίμων: α) λόγω μη κατοχής άδειας εμπορίας πόσιμου ύδατος & β) λόγω εκπρόθεσμης δήλωσης καταβολής δικαιώματος εμπορίας πόσιμου ύδατος».
- Τις διευκρινήσεις που δόθηκαν από τον Προϊστάμενο της Οικονομικής Υπηρεσίας κ. Τσιμογιάννη Βασίλειο και την εισήγηση του Προέδρου,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ:

1. **Αποδέχεται την από 23-6-17 γνωμοδότηση του δικηγόρου Ιωαννίνων κ. Κάντζιου Ιωάννη** σχετικά με όλα τα ερωτήματα ήτοι: α) Σε περίπτωση που εταιρία εμπορίας πόσιμων νερών δεν διαθέτει την από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο άδεια, δύναται ο οικείος Δήμος να βεβαιώσει ταμειακά το αναλογούν δικαίωμα επί της ληφθείσας ποσότητας ύδατος μετά ισόποσου προστίμου και για πόσο χρονικό διάστημα. β) Ποιο όργανο του δήμου είναι αρμόδιο για τη λήψη της σχετικής απόφασης και με εισήγηση ποιού οργάνου θα ληφθεί η σχετική απόφαση. γ) Εάν μπορούμε να επιβάλλουμε πρόστιμο λόγω εκπρόθεσμων δηλώσεων καταβολής δικαιώματος εμπορίας πόσιμου ύδατος για τις περιόδους 2006 - 2014 και από 2014 έως σήμερα, **ως έχει**.

2. Αποδέχεται την υπ. αρ. 5908/27-06-2017 εισήγηση της Οικονομικής Υπηρεσίας του Δήμου Πωγωνίου ως έχει και εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο την επιβολή των κάτωθι προστίμων στην εταιρεία «Ηπειρωτική Βιομηχανία Εμφιαλώσεων Α.Ε.» που διαθέτει μονάδα παραγωγής και εμφιάλωσης νερών και αναψυκτικών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Πωγωνίου ήτοι:

α) Πρόστιμο ποσού **974.863,41€**(εννιακοσίων εβδομήντα τεσσάρων χιλιάδων οκτακοσίων εξήντα τριών ευρώ και σαράντα ενός λεπτού) λόγω μη ύπαρξης άδειας εμπορίας ύδατος και

β) Πρόστιμο ποσού **737.438,68€** (επτακοσίων τριάντα επτά χιλιάδων τετρακοσίων τριάντα οκτώ ευρώ και εξήντα οκτώ λεπτών) λόγω εκπρόθεσμων δηλωθέντων ποσοτήτων της επιχείρησης από τις 24/10/2009 έως και την 30/11/2011(συμπεριλαμβανομένης και της από 23/5/2017 συμπληρωματικής δήλωσης για την περίοδο από 1/1/2011 έως 10/4/2014).

Η παρούσα απόφαση θα υποβληθεί για τον απαιτούμενο έλεγχο νομιμότητας.

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό **83/2017**.

Αφού αναγνώστηκε το πρακτικό αυτό υπογράφεται ως ακολούθως.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΨΑΛΗΣ**

ΤΑ ΜΕΛΗ

Υπογραφές

**ΠΙΣΤΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΨΑΛΗΣ

